

Könyvtárismeret I.

A könyvtár részei

Csoportos tanulási és foglalkoztatási terület: asztalokkal és székekkel berendezett rész. Ezen a részen akár tanítási órát is lehet tartani, az osztály filmet nézhet, a tanulók olvashatnak, tanulhatnak, esetleg számítógépezhetnek.

A könyvekhez a **könyvkiválasztó övezetben** férhetünk hozzá. Az iskolában általában a polcokon elrendezett könyvek között válogathatunk.

A **nyilvántartási, ellenőrzési övezet** több részre tagolódik. Az iskolai könyvtáros munkahelye a *kölcsönzőpult*. Az ismeretterjesztő és egyéb folyóiratokat a *folyóirat-olvasóban* találjuk. Végül a *kézikönyvtár* tartalmazza azokat a lexikonokat, szótárakat és egyéb könyveket, amelyekre bármikor szükségünk lehet. Ezek a könyvek, akár a folyóiratok, többnyire nem kölcsönözhetők.

A dokumentum fogalma

A *dokumentum* az ismereteket rögzítő információhordozó. Megkülönböztetünk *nyomtatott* és *nem nyomtatott* dokumentumokat.

A könyv

A **könyv** írásjelekkel rögzíti azokat az ismereteket, amelyeket szeretnénk megőrizni és terjeszteni.

Elkészítésétől függően a könyv kétféle lehet. A **keménytáblás** könyv lapjait cérnával varrják össze, a **puhatáblás** könyvek lapjait egymáshoz ragasztják.

A könyv a szerző érdemi mondanivalója, a *főszöveg* mellett, járulékos részeket is tartalmaz. Ilyenek például a könyv adatait tartalmazó első négy oldal, a *címnegyed*, vagy a *tartalomjegyzék*.

A könyveket tartalmuk alapján több csoportra osztjuk:

Az **ismeretközlő művek** („szakirodalom”) nevüknek megfelelően új ismereteket adnak át, ilyen például a tankönyvünk is.

Az **irodalmi művek** („szépirodalom”) a szórakozást, a kikapcsolódást szolgálják, ilyen például Az egri csillagok.

A **segédkönyvek** más könyvek olvasása közben adnak segítséget. Segédkönyvek például a lexikonok, a szótárak vagy az atlaszok, de ide tartoznak a menetrendek és a telefonkönyvek is.

Keresés a könyvtárban

A *szépirodalmi műveket* a polcokon a szerző vezetékneve alapján *ábécérendben* helyezik el. A könyv helyét a könyv gerincén a **betűrendi jel**, vagy **Cutter-szám** (pl. D27) jelzi, ez egy betűből és egy kétjegyű számból áll. A betű az író nevének kezdőbetűje, a szám pedig az azonos betűvel kezdődő szerzők megkülönböztetésére szolgál.

Az *ismeretterjesztő műveket* témájuk szerint *csoportosítják*. Az egyes csoportokat egy számmal azonosítják, ez a szám az egész világon egységes, neve **szakjelzet** vagy **ETO-szám**. A matematikai könyvek például az egész világon az 51-gyel kezdődő csoportokba vannak sorolva.